

18. 10. 2004

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Ve jménu státu

Český stát nemá peníze, tak musí šetřit. První část věty je bezesporu pravdivá - bylo by snad možné dodat bonmot, že žádný stát nemá peníze - druhá část je logický závěr. Logické závěry ovšem v české realitě vždy nemusí být logické - koneckonců je snad něco nelogického šetřit bez ohledu na náklady s tím spojené, jak se nezřídka děje ?

Každopádně jedním z kroků, kterým se stát snaží ušetřit, je změna zákona č. [463/1991](#) Sb. o životním minimu - předpokládaná úspora činí 1,8 mld Kč. Změna, kterou má být tohoto cíle dosaženo, je prostá, vložení nového ustanovení § 7a, který říká, že „*Ustanovení § 7 odst. 1 se pro rok 2005 nepoužije.*“. Ustanovení § 7, to, které by pro rok 2005 nemělo být použito říká, že „*Částky životního minima stanovené v § 3 odst. 2 a 3 vláda zvyšuje nařízením v pravidelném termínu od 1. ledna, a to podle skutečného růstu nákladů na výživu a na ostatní základní osobní potřeby a nákladů na domácnost vyjádřeného růstem příslušných*

indexů spotřebitelských cen za domácnosti celkem ve stanoveném rozhodném období; zvýšení částek životního minima v uvedeném termínu nemusí vláda stanovit, pokud úhrnný index spotřebitelských cen za domácnosti celkem vzroste od prvního měsíce rozhodného

období o méně než 2 %“.

Změna je to jednoduchá, nicméně pokud si představíme, že novela bude parlamentem schválena - předložena byla vládou dne 30.9.2004 a navrhuje se, aby byla schválena v prvním čtení - otázkou je, co bude v roce 2006. Tím co bude v roce 2006 myslím, z jaké výše se bude pokračovat ve valorizaci ? Bude se postupovat logicky (1) a v prvním zvýšení životního minima ve smyslu tohoto zákona se v roce 2006 „schová“ i inflace za rok 2005, nebo se bude pokračovat logicky (2) a „inflační díra za rok 2005“ zůstane zakonzervována a bude se vycházet se stavu, který byl před rokem 2005 ?

Logika (1) by možná byla formálně správnější, neboť již uvedené znění prvního odstavce § 7 zákona o životním minimu mluví o „stanoveném rozhodném období“ a rozhodné období se podle § 7 odst. 3 zjišťuje tak, že „*Rozhodné období podle odstavců 1 a 2 se určuje tak, že prvním měsícem tohoto období je kalendářní měsíc následující po posledním měsíci předchozího rozhodného období při posledním zvýšení částek životního minima a posledním měsícem rozhodného období pro zvýšení částek životního minima*

a) v pravidelném termínu je září kalendářního roku, který předchází kalendářnímu roku zvýšení částek životního minima,

b) v mimořádném termínu je kalendářní měsíc započtený po splnění podmínky podle odstavce 2 jako poslední.“

Pro logiku (2) prakticky nelze nalézt v zákoně o životním minimu oporu, velice silnou oporu by však měla v logice řízení státu.

Pokud jde o faktické důsledky připravované změny, nejsou téměř žádné, v roce 2005 (ti, kteří by se dostali či dostanou pod úroveň životního minima mají smůlu) a v roce 2006 bude životní minimum při použití logiky (1) výrazně větší (možná). Z hlediska formálního je to další jednoduché řešení, využívající ne zcela čisté zkratky (zcela opomímám další předpisy, které používají částky životního minima, stanovené podle zákona o životním minimu, a kde uvedené řešení může způsobit další problémy.

Pokud jde o politické důsledky, mohli by být nemalé, neboť občané alespoň uvidí, jak se zákonodárci a vláda snaží šetřit. V důvodové zprávě se navíc uvádí, že toto pozastavení valorizace by mohlo mít i určité motivační účinky a v důsledku toho by se mohly zvýšit příjmy státního rozpočtu z daní a z pojistného na sociální zabezpečení (vláda zde v důvodové zprávě poměrně jasně a srozumitelnou formou vysvětluje rozdíl mezi daněmi a pojistným na sociální zabezpečení). Škoda jen, že v důvodové zprávě nejsou odstraněny případné námitky, které se zcela jistě objeví a podle kterých ona motivace nebude za situace určitých omezení při souběhu příjmů až tak motivující. Pokud se tou motivací ovšem myslí, že správný občan nemůže na žádné dávky státu ani jen pomyslet, pak samozřejmě bude motivace dostatečná.

Toto opatření by podle důvodové zprávy mělo i přispět ke snížení deficitu veřejných financí, jak je požadováno EU. Přílišný formalista by možná namítl, že se nejedná o opatření systémové a že stejný problém bude i v letech následujících, ale je zřejmé, že taková námitka by byla zcela nepřípadná, neboť správný politik přece řeší problém teď, co bude za rok, to je ve vztahu k jeho kariéře zcela nepodstatné. To snad skutečně může zajímat jen někoho, kdo musí nést za svá rozhodnutí odpovědnost.

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [K průlomovému rozhodnutí NS ČR ve věci práv dlužníků ze vztahů zajištěných finančními zárukami](#)
- [NSS sjednotil judikaturu ve věci odvodu za porušení dotačních pravidel](#)
- [Formální náležitosti zastoupení v daňovém řízení v kontextu rozsudku Nejvyššího správního soudu, čj. 4 Afs 353/2018-37, ze dne 18. února 2019](#)
- [Jak se připravit na daňovou kontrolu z finančního úřadu](#)
- [Nespoutaný blockchain nebo virtuální El Dorado neomezených možností. Kolizně-právní kontext](#)
- [Zásadní změna v rozdělování zisku u akciové společnosti](#)
- [Základní zásady daňového řízení](#)
- [Získávání informací správcem daně v rámci vyhledávací činnosti](#)
- [Sankce po ukončení daňové kontroly při doměření daně](#)
- [Změna zdanění drobných přivýdělků: Přiblížení výše částky pro uplatnění srážkové daně částce rozhodné pro účast na nemocenském pojištění](#)
- [Pobídky ve světle regulace distribuce finančních produktů](#)